

På forskertur i naturen

Ta på deg "forskerbrillene" neste gang du er ute på tur. Kanskje oppdager du helt nye ting?

AV LINN DYBDAHL | PUBLISERT 3. JUN. 2016 | OPPDATERT 3. FEB. 2020

Gutt i skogen med gul kikkert

Foto: Shutterstock

Det er ikke alltid like gøy å gå på tur. Men hvis du har et mål for turen, eller kan jakte på en skatt underveis, blir det straks bedre. En annen mulighet er å dra på forskertur.

Her er noen forslag til hva du kan gjøre på en slik tur.

Ta bilder av rare ting

Her trenger du et mobilkamera eller annet kamera.

Det er lett å ta bilder, men klarer du å ta bilder av disse tingene?

- Noe levende som dere vet navnet på.
- Noe levende som dere ikke vet navnet på.
- To dyr eller planter som har minst to ting til felles.
- To dyr eller planter som er veldig forskjellige.
- Noe med mer enn to bein.
- Noe uten bein.
- Noe med vinger.
- Noe annet rart dere kommer på.

Har dere ikke kamera, kan dere vise hverandre slike ting uten å ta bilder av dem.

Illustrasjon av en jente som er ute og observerer naturen og tar bilder av det hun ser.

Se på naturen rundt deg med et våkent blikk! Illustrasjon: Melkeveien Designkontor

Øv på å observere

1. Gå til et sted hvor det er mange ulike typer planter og trær og andre ting å se på.
2. Still dere i en ring med ryggen inn og ansiktet vendt ut av ringen. Er dere bare to, kan dere stå slik at dere ser i hver deres retning. Alle får 30 sekunder til å se etter noe uvanlig i den retningen de ser.
3. Fortell hverandre hva dere har oppdaget, og utforsk det gjerne sammen.
4. Nå kan dere stille dere i en ring igjen. Denne gangen skal dere se etter noe som det går an å forske på. Etter 30 sekunder forteller dere hverandre hva dere har sett.
5. Gjenta det hele med andre oppgaver. Se etter noe som beveger seg, noe som har en bestemt farge og så videre. Det kan også være moro å gjøre det samme på et helt annet sted.

Denne leken gir trening i å oppdage nye ting. Forskere kaller egenskapen for observasjonsevne, og den er viktig når man

forsker. Ofte må man kikke nøye etter for å se ting man ikke tenker over til vanlig. Dere vil ganske sikkert legge merke til r dere ikke har sett eller tenkt på før.

Illustrasjon av tre venner ute på tur

Ta med venner og familie på forskertur. Dere kan trene observasjonsevnen ved å forklare hverandre hva dere ser rundt dere. Illustrasjon: Melkeveien Designkontor

Tegn en plante og øv på å forklare

Du trenger:

- blyant
- ark til å tegne på
- et hardt underlag

1. Nå skal dere jobbe sammen to og to. En skal tegne, og den andre skal fortelle. Dere må finne et sted hvor dere kan sitte rygg mot rygg. Den som tegner, setter seg ned og lukker øynene. Fortelleren finner en plante før han eller hun setter seg med ryggen til tegneren.

2. Fortelleren beskriver hvordan planten ser ut. Den som tegner, skal tegne det fortelleren sier uten å se på planten.

3. Hvordan ble resultatet? Hva er viktig for å gi en god beskrivelse?

4. Bytt roller når dere er ferdige.

Denne leken gir trening i å fortelle hvordan noe ser ut, slik at det ikke kan misforstås. For en forsker er det viktig å være fl til å fortelle ting tydelig.

Gjør det enklere å beskrive en plante

Roten fester planten til jorda og tar opp vann og salter.

Stengelen sørger for å heve planten over bakken slik at bladene får mest mulig lys. Det fører også til at blomstene komm høyere opp og får bedre mulighet til å spre frøene.

Bladene i en plante er spesiallaget for å fange opp sollys og utføre fotosyntese. Bladene kommer i mange ulike former og størrelser. De forteller oss ofte hvilken plante vi har foran oss. Nålene på gran og furu er også blader.

Stengel og blad kalles for **skudd**.

Blomster kan være plassert på forskjellige måter på en plante. Noen er plassert på toppen av stengelen, andre på sidesk

LIVET PÅ JORDA PLANTER OG TRÆR

Meldinger ved utskriftstidspunkt 4. april 2025, kl. 18.40 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.